13 ශ්‍රේණිය

ආර්ථික විද්‍යාව

නිපුණතාව 10

විදේශ මූල්‍ය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට බලපාන ආකාරය ගවේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 10.1

ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය කරයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් පල

- මහ බැංකු වාර්තාව ඇසුරෙන් ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ කාලීන ආකෘතිය ඉදිරිපත් කරයි

- කල්පිත සංඛ්‍යා දත්ත ඇසුරෙන් ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයක ගනුදෙනු ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මයට අනුව සටහන් කරයි.

13 ශ්‍රේණිය - ආර්ථික විද්‍යාව ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනය

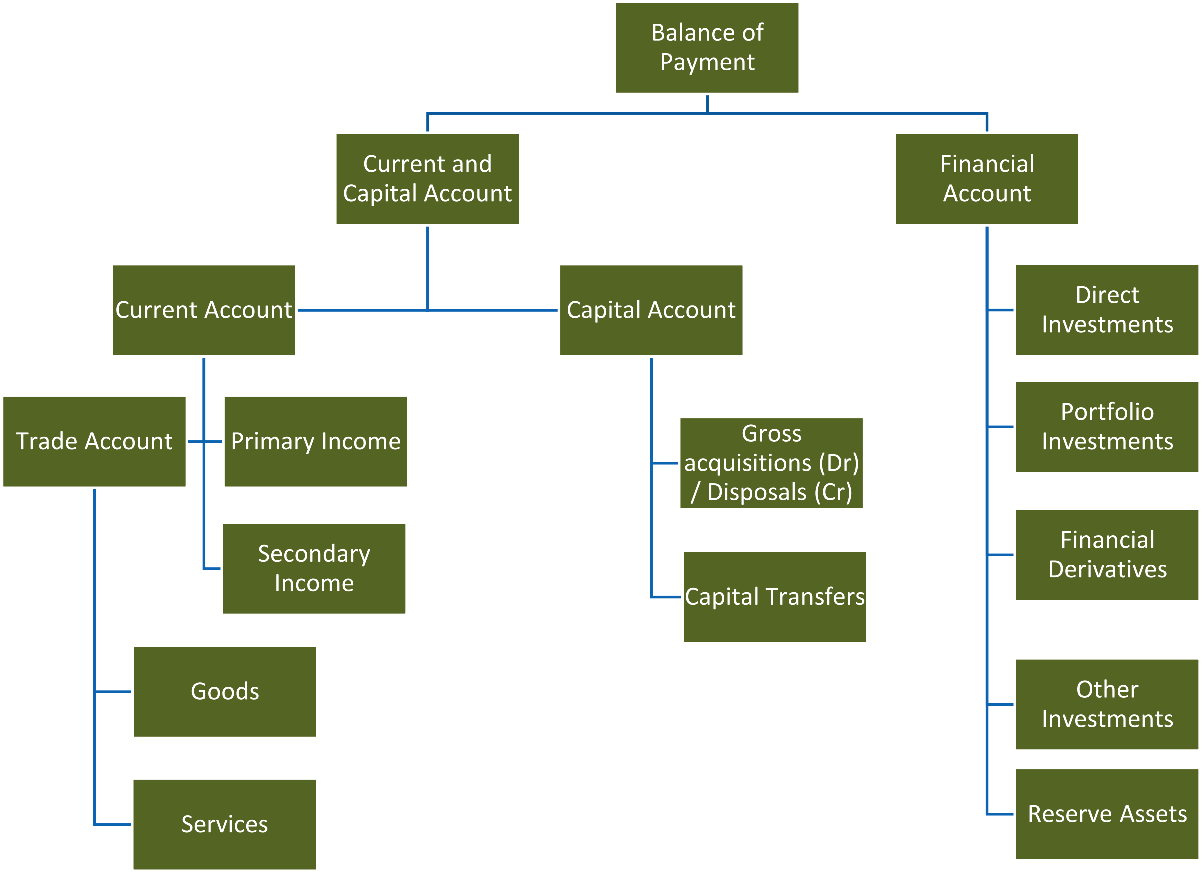

13 ශ්‍රේණිය - ආර්ථික විද්‍යාව ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනය

විස්තරය	රු.බිලියන	රු.බිලියන
භාණ්ඩ (වෙළෙඳ) ගිණුමේ ශේෂය		-900
අපනයන	1000	
ආනයන	(1900)	
සේවා ගිණුමේ ශේෂය		-100
සේවා ලැබීම්	200	
සේවා ගෙවීම්	(300)	
ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ ශේෂය		-200
ප්‍රාථමික ආදායම් ලැබීම්	200	
ප්‍රාථමික ආදායම් ගෙවීම්	(400)	
ද්විතීයික ආදායම් ගිණුමේ ශේෂය		700
ද්විතීයික ආදායම් ලැබීම්	900	
ද්විතීයික ආදායම් ගෙවීම්	(200)	
ජංගම ගිණුමේ/වර්තන ගිණුමේ ශේෂය		-600

ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශේෂය		200
ප්‍රාග්ධන ලැබීම්	300	
ප්‍රාග්ධන ගෙවීම්	100	
ජංගම ගිණුමේ හා ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශේෂය		-400
මූල්‍ය ගිණුම		
සෘජු ආයෝජන		100
වත්කම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	300	
වගකීම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	-200	
විවිධ ආයෝජන		100
වත්කම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	200	
වගකීම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	-100	
මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්න		100
වත්කම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	200	
වගකීම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	-100	

අනෙකුත් ආයෝජන		50
වත්කම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	250	
වගකීම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම	200	
සංචිත වත්කම්		40
මූල්‍ය රන්	10	
විශේෂ ගැනුම් හිමිකම	10	
ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ සංචිත	5	
වෙනස්වීම්	15	
අනෙකුත් සංචිත වත්කම්	0	
වැරදි හා අත්හැරීම්		10
මූල්‍ය ගිණුමේ ශේෂය		400

ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනය තුලනය වීම

- ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ සියලුම ගනුදෙනු ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මයට අනුව සටහන් කරන නිසා ජංගම සහ ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශේෂවල එකතුව මූල්‍ය ගිණුමේ ශේෂයට හා ශුද්ධ වැරදීම් සහ අත්හැරීම්වල එකතුවට සමාන විය යුතු ය.

ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනය තුලනය = ජංගම ගිණුමේ ශේෂය + ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශේෂය + මූල්‍ය ගිණුමේ ශේෂය = 0

ගෙවුම් තුලන ලේඛනයේ සමස්ත ශේෂය

ගෙවුම් තුලන ලේඛනයේ සමස්ත ශේෂය	=	සලකා බලන වසරේ ශුද්ධ නිල සංචිත	-	පෙර වසරේ ශුද්ධ නිල සංචිත

සලකා බලන වසරේ ශුද්ධ නිල සංචිත = සලකා බලන වසරේ දළ නිල සංචිත - සලකා බලන වසරේ මහ බැංකුවේ විදේශ වගකීම්

පෙර වසරේ ශුද්ධ නිල සංචිත = පෙර වසරේ දළ නිල සංචිත - පෙර වසරේ මහ බැංකුවේ විදේශ වගකීම්

Trade Balance

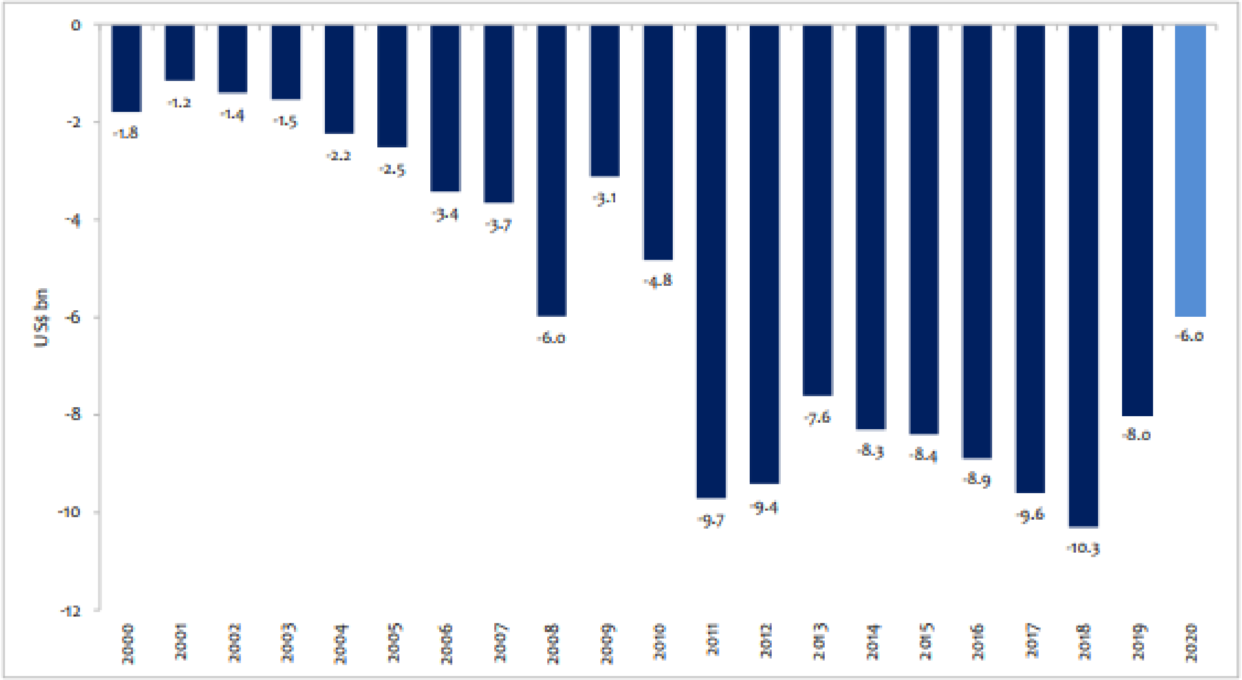

Source: Central Bank of Sri Lanka

Tourism

Arrivals and Earnings

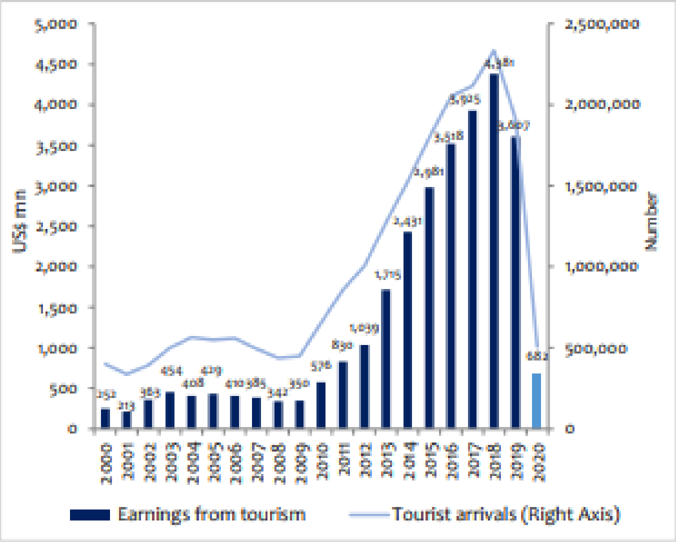

Sources: Central Bank of Sri Lanka and Sri Lanka Tourist Development Authority (SLTDA)

Monthly Arrivals

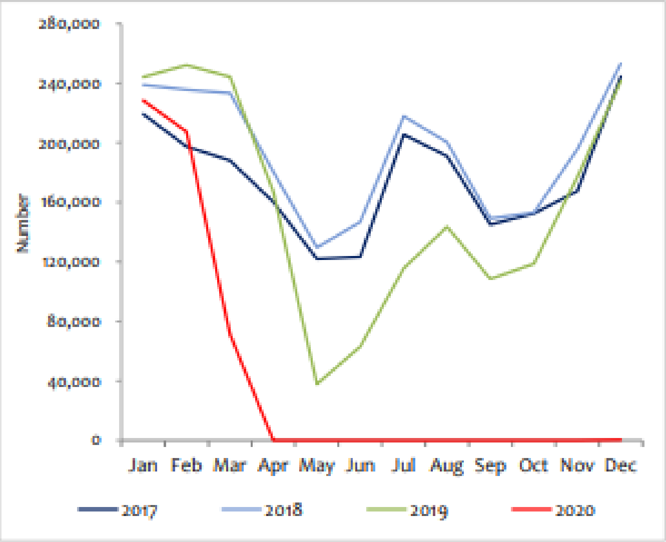

Source: SLTDA

Workers' Remittances

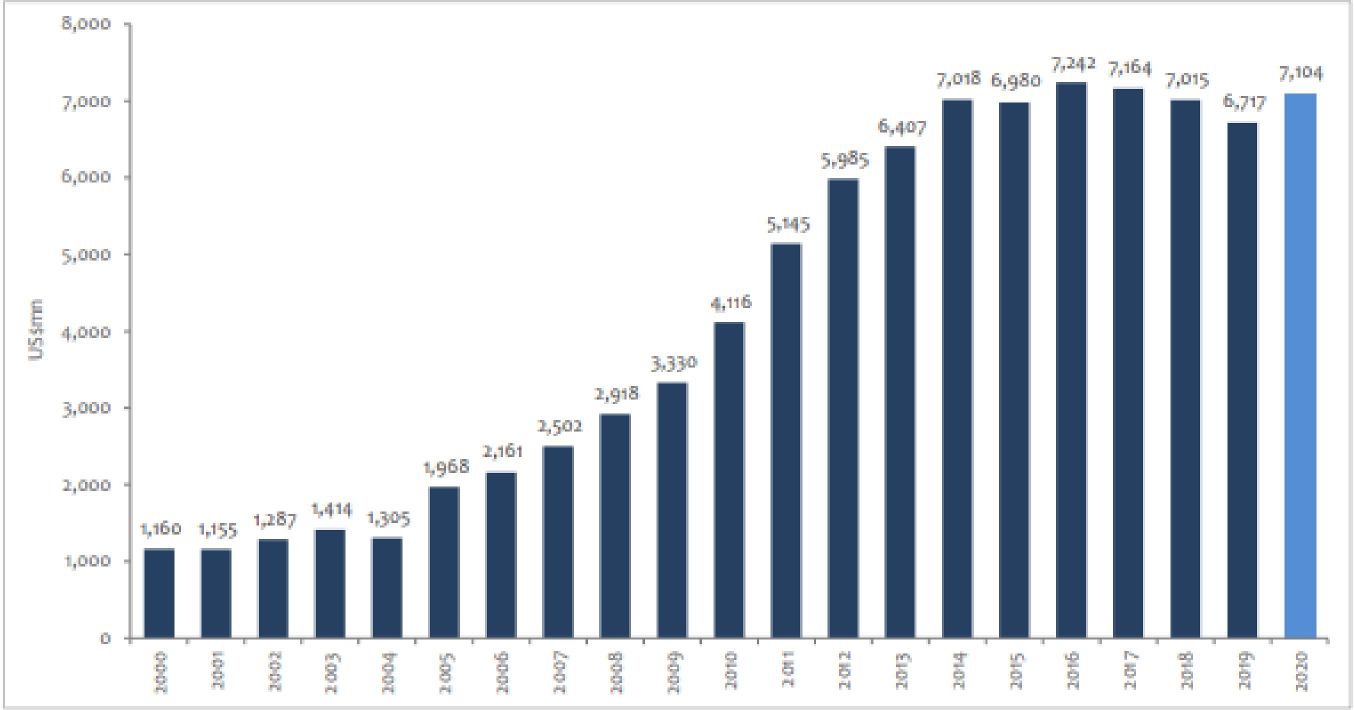

Source: Central Bank of Sri Lanka

Current Account Balance

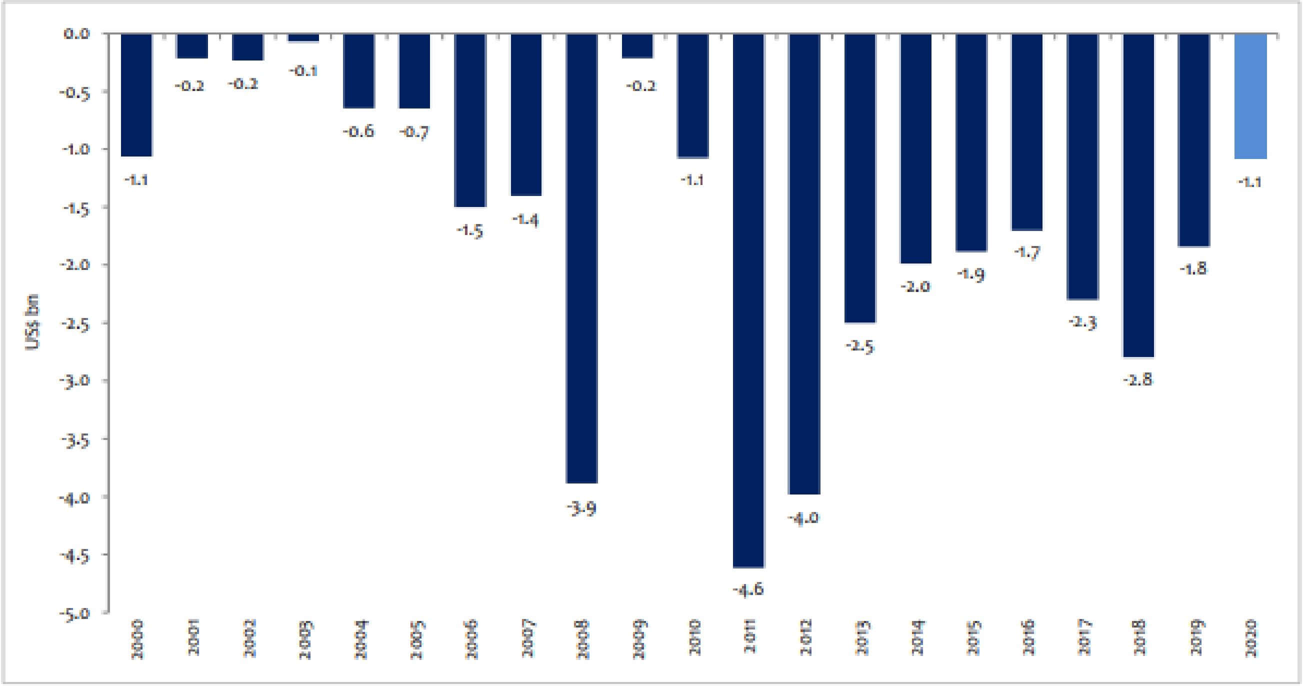

Source: Central Bank of Sri Lanka

Foreign Direct Investment Inflows

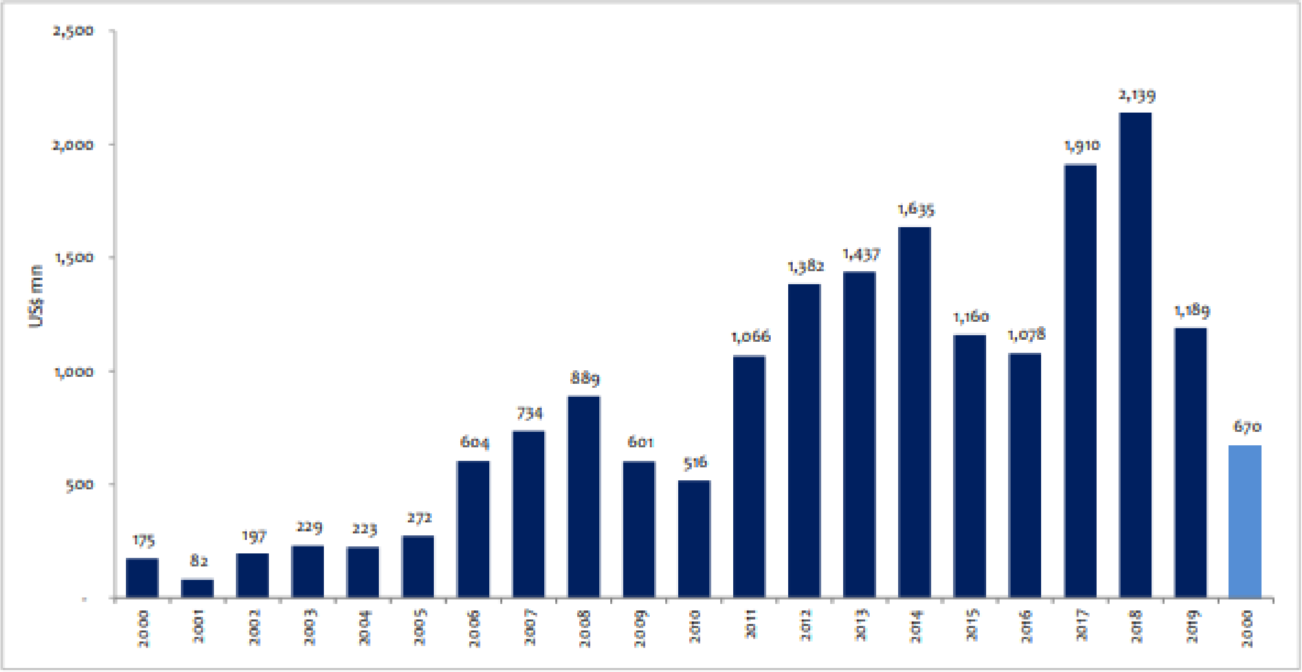

Sources: Central Bank of Sri Lanka,

Balance of Payments

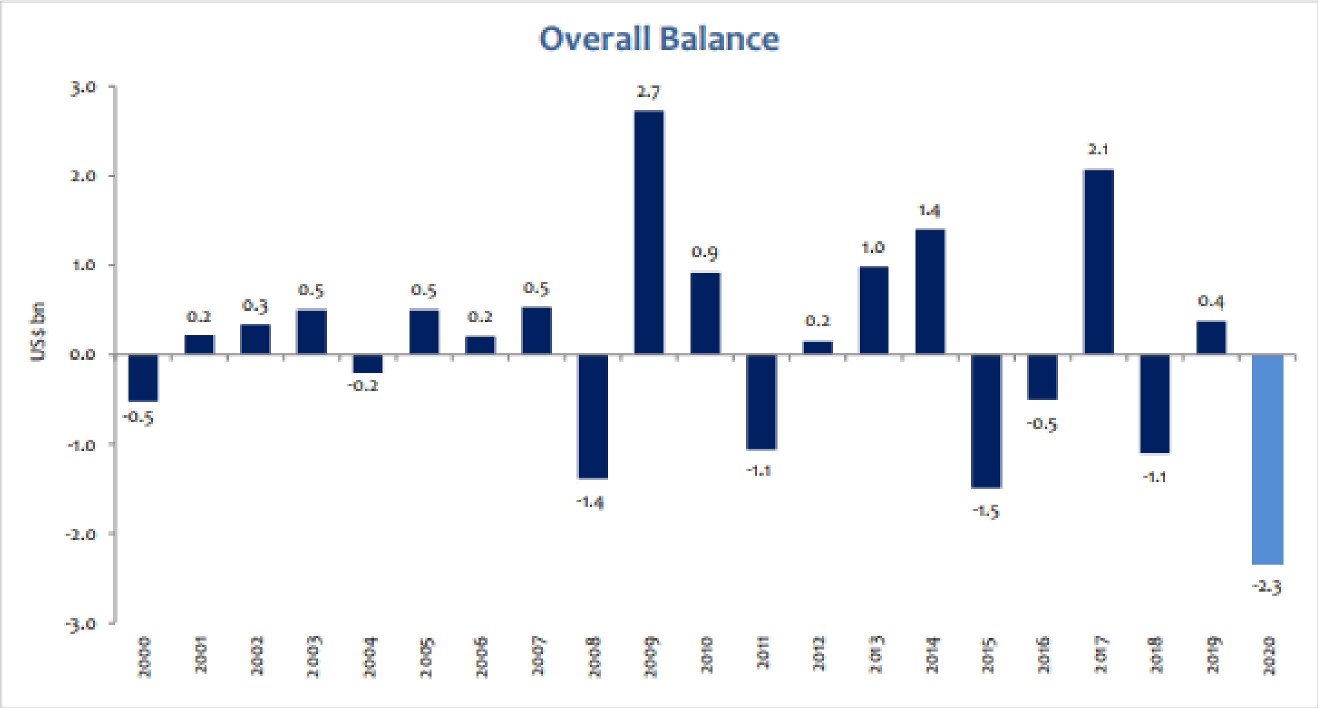

Source: Central Bank of Sri Lanka

Gross Official Reserves

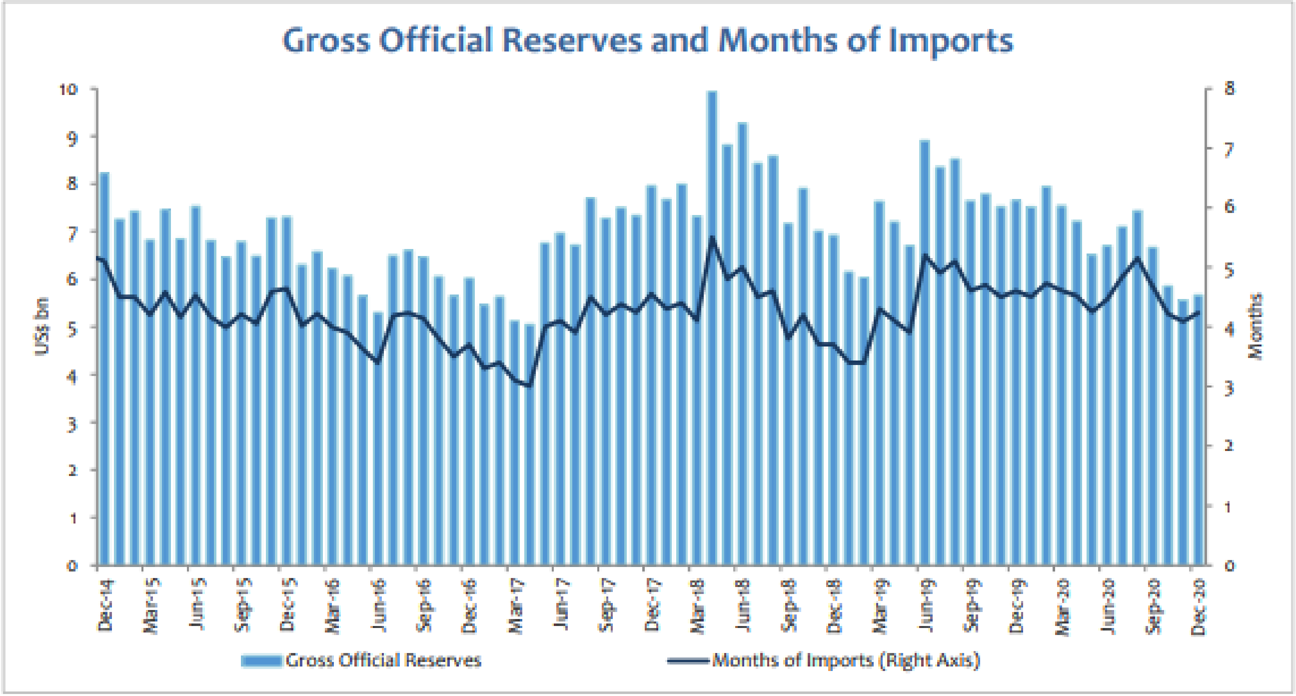

Source: Central Bank of Sri Lanka

ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ ගනුදෙනු ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මයට අනුව සටහන් කිරීම

- ගෙවුම් තුලන ලේඛනයක ඇතුළත් කරනු ලබන ගනුදෙනු වාර්තා කිමේ දී අනුගමනය කරනු ලබන මූලික සම්මතය වනුයේ සෑම ගනුදෙනුවක් ම එක හා සමාන වටිනාකමින් දෙතැනක සටහන් කළ යුතු වීමයි.

- සෑම ගනුදෙනුවකටම වටිනාකම හර අගයක් සහ බැර අගයක් වශයෙන් තීරු දෙකක සටහන් කළ යුතු අතර බැර වටිනාකම (+) ලකුණින් සහ හර වටිනාකම (-) ලකුණින් සටහන් කළ යුතු වේ.

- මෙලෙස ගෙවුම් තුලන ලේඛනයේ ඇතුළත් සියලු ම ගනුදෙනු සමාන අගයකින් බැර තීරුවක සහ හර තීරුවක සටහන් කළ විට සියලු ගනුදෙනුවල ශුද්ධ ශේෂය ශූන්‍ය අගයක් ගනී.

01. ඩොලර් මිලියන 200ක කුරුඳු විදේශ රටකට අලෙවි කිරීම

වෙළෙඳ ගිණුම	බැර (+) 200
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	හර (-) 200

02. ඩොලර් මිලියන 600ක ඛණිජ තෙල් මිල දී ගැනීම

වෙළෙඳ ගිණුම	හර (-) 600
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	බැර (+) 600

03. විදේශ නැව්වලට සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් ඩොලර් මිලියන 50ක් ලැබීම

සේවා ගිණුම	බැර (+)	50
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	හර (-)	50

04. ශ්‍රී ලාංකික රක්ෂණ සමාගමක් විදේශිකයෙකුට ඩොලර් මිලියන 100ක රක්ෂණ වන්දියක් ගෙවීම

සේවා ගිණුම	හර (-)	100
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් අයෝජන	බැර (+)	50

05. ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය රටවලින් ලබා ගත් ණය සඳහා වාර්ෂික පොලිය මිලියන 500ක් ගෙවීම

ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම හර (-) 500

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන බැර (+) 500

05. ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය රටවලින් ලබා ගත් ණය සඳහා වාරික මිලියන 500ක් ගෙවීම

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් අයෝජන

(බැංකු තැන්පතුව) හර (+) 500

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් අයෝජන

(රාජ්‍ය ණය ගිණුම) බැර (-) 500

06. ශ්‍රී ලාංකික නාමල් බංගලාදේශ ඇඟළුම් කම්හලක ආයෝජනයෙන් මිලියන 400ක් ලාභාංශ ලැබීම

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	හර	(-) 400
ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම	බැර	(+) 400

07. USA සිටින ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියෙක් වන බැසිල් ඩො.මිලි 100ක ආමුඛ ප්‍රේෂණ එවීම

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	හර	(-) 100
ද්විතීයික ආදායම් ගිණුම	බැර	(+) 100

08. USA පුරවැසියෙක් වන බැසිල් තම ඥාතීන් වෙත මිලියන 150ක ප්‍රේෂණ USA බැංකුවක් වෙත යැවීම

ද්විතීයික ආදායම් ගිණුම	හර	(-) 150
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් අයෝජන	බැර	(+) 150

09. චීන රජය ඩො.මිලි 100ක් වටිනා Sinopharm තොගයක් ශ්‍රී ලංකා රජයට පරිත්‍යාග කිරීම

වෙළෙඳ ගිණුම	හර (-) 100
ද්විතීයික ආදායම් ගිණුම	බැර (+) 100

10. ශ්‍රී ලංකා රජය පකිස්ථාන රජයට ඩො.මිලි 150ක් වටිනා ඖෂධ තොගයක් පරිත්‍යාග කිරීම

ද්විතීයික ආදායම් ගිණුම	හර (-) 150
වෙළෙඳ ගිණුම	(+) 150

11. ඩො.මිලි 5000ක් වටිනා බස් රථ චීන රජයෙන් ශ්‍රී ලංකා රජයට පරිත්‍යාග ලෙස ලැබීම

වෙළෙඳ ගිණුම	හර (-) 5000
ප්‍රාග්ධන ගිණුම	බැර (+) 5000

12. ශ්‍රී ලංකාවේ සමාගමක් ඉන්දියානු සමාගමක වෙළෙඳ නාමය මිලට ගෙන ඩො.මිලි 1000ක් ගෙවීම

ප්‍රාග්ධන ගිණුම	හර (-) 1000
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	බැර(+) 1000

13. ශ්‍රී ලංකා රජය විදේශ මූල්‍ය වෙළෙඳ පොළේ ඩො.මිලි.1000ක ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර අලෙවි කිරීම

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	හර (-) 1000
මූල්‍ය ගිණුමේ කළඹ ආයෝජන (ණය සුරැකුම් පත්)	බැර (+) 1000

14. විදේශ ආයෝජකයෙක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඩො.මිලි 500ක් යොදවා කර්මාන්තශාලාවක් ආරම්භ කිරීම

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන	හර (-) 500
මූල්‍ය ගිණුමේ සෘජු ආයෝජන	බැර (+) 500

15. ශ්‍රී ලංකා රජය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් ඩො.මිලි. 1000ක ණය මුදලක් ගැනීම
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් අයෝජන (බැංකු තැන්පතුව) හර (-) 1000
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් අයෝජන (රාජ්‍ය ණය ගිණුම) බැර (+) 1000

16. ආණ්ඩුව විදේශවලින් ලබා ගත් ණය සඳහා ඩො.මි. 70ක් ණය පොලිය ගෙවීම
ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම හර (-) 70
මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන බැර (+) 70

17. මහ බැංකුව ඩො.මිලි 100ක් වටිනා මූලය රන් මිලදී ගැනීම

මූල්‍ය ගිණුමේ සංචිත වත්කම් හර (-) 100

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන බැර(+)100

18. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මූලය නොවන රන් ඩො.මිලි. 200ක් මිලදී ගැනීම

වෙළෙඳ ගිණුම හර (-) 200

මූල්‍ය ගිණුමේ අනෙකුත් ආයෝජන බැර (+)200

Thank You